

TÜRKİYE YEŞİLAY CEMİYETİ

**LİSANSÜSTÜ TEZ ARAŞTIRMA BURSUSU
DESTEK PROGRAMI**

**2017 Yılı Lisansüstü Tez Araştırma Bursu
Başvuru Rehberi
Referans No: BRS2017/5**

Son Başvuru Tarihi: 30 Haziran 2017, Saat 17:30

1. LİSANSÜSTÜ TEZ ARAŞTIRMA BURSUSU DESTEK PROGRAMI

1.1. Giriş

Yeşilay, insan onurunu ve saygınlığını temel alan, toplumu ve gençliği ayırım gözetmeden zararlı alışkanlıklardan korumak için çalışan; bilimsel metotlar kullanarak tütün, alkol, uyuşturucu madde, teknoloji, kumar vb. bağımlılıklarla mücadele eden ve bunlara karşı savunuculuk çalışmaları yapan; önleyici ve rehabilite edici halk sağlığı çalışmaları yürüten bir sivil toplum kuruluşudur.

Türkiye Yeşilay Cemiyetinin amaçları arasında tütün, alkol ve madde bağımlılığı gibi toplumun ve gençliğin beden ve ruh sağlığını tahrip eden bağımlılıklar yanında, kumar, internet ve teknoloji bağımlılığı gibi gençliğe ve topluma zarar veren bütün zararlı alışkanlıklarla mücadele etmek, millî kültürüne bağlı nesiller yetiştirmek yer almaktadır. Cemiyet bu amaçlara yönelik yürüttüğü faaliyetlerde ayırım gözetmeme, özerklik, çıkar gözetmeme, bilimsellik, küresellik, toplumsallık şeklinde ifade edilen değer ve ilkeleri benimser.

Yeşilay, kuruluş amaçları ve stratejik hedefleri çerçevesinde bağımlılıklarla mücadele etmek üzere, toplumun bilinç, güç ve kaynaklarını harekete geçirir. İnsan onur ve saygınlığının korunması doğrultusunda her koşulda, yerde ve zamanda desteğe muhtaç insanlara yardım eder; toplumun bağımlılıklarla mücadele kapasitesinin geliştirilmesine sürekli katkıda bulunur ve ulusal ve uluslararası kurumlarla birlikte özel ve sivil toplum kuruluşlarıyla gerekli işbirliği ve koordinasyonu oluşturur ve ortak çalışma organizasyonlarını geliştirir.

Lisansüstü Tez Araştırma Bursu Destek Programı kapsamında üniversiteler, enstitüler ve araştırma merkezlerinde, Türkiye Yeşilay Cemiyetinin bağımlılıklarla ilgili çalışma alanlarına (tütün-sigara, alkol, uyuşturucu, teknoloji, kumar ve diğer bağımlılık türleri) katkı sağlayacak olan yüksek lisans ve doktora tez çalışmaları desteklenecektir. Desteklenecek olan lisansüstü tez çalışmaları bağımlılıkla mücadeleye yönelik ülkesel hedef ve stratejilerin yanı sıra Türkiye Yeşilay Cemiyetinin faaliyet ve amaçları ile doğrudan ilgili olacaktır.

1.2. Programın Amacı

Bağımlılıkla mücadele, içerdiği çok boyutlu mücadele alanlarına (alkol-tütün-madde-kumar-teknoloji ve diğer bağımlılıklar) yönelik akademik yayınların geliştirilmesini de gerektirmektedir. Bu alana gerek ulusal gerekse uluslararası uygulamalarla örnek oluşturacak bilimsel temelli çalışmalar büyük önem taşımaktadır.

Türkiye Yeşilay Cemiyeti de bağımlılıkla mücadele kapsamında gerçekleştirilen bilimsel araştırmaları destekleme hedefiyle 2014 yılından bu yana verdiği lisansüstü tez araştırma burslarıyla bu alanda çalışmalar yapan öğrencileri desteklemektedir.

“Türkiye Yeşilay Cemiyeti Lisansüstü Tez Araştırma Bursu” ile bağımlılıklara yönelik bilimsel çalışmaların artırılması ve farkındalık oluşturulması hedeflenmektedir. Türkiye’de sağlık bilimlerinden sosyal bilimlere kadar pek çok alanda bağımlılıkla mücadeleye çeşitlilik kazandırılması; uluslararası uygulamaların incelenmesi ve ulusal bazda bilimsel kaynak oluşturacak akademik yayınların artırılması amaçlanmaktadır.

Ülkemizde bağımlılık alanında akademik yayınların istenilen sayıda olmaması, bağımlılıkla mücadelede etkin politikaların geliştirilip uygulama mekanizmalarının kurulmasına engel olmaktadır. Bu doğrultuda bağımlılıkla mücadelede ulusal ve uluslararası düzeyde kaynak oluşturabilecek, sağlık bilimlerinden sosyal bilimlere kadar birçok alanda hazırlanacak olan nitel ve nicel araştırmaların desteklenmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda Türkiye Yeşilay Cemiyeti Genel Merkezi yürütmekte olduğu Lisansüstü Tez Araştırma Bursu Destek Programında lisansüstü öğrenim gören T.C. vatandaşı öğrencilerin bağımlılıklar alanında yapacakları tez çalışmalarına destek verecektir.

Lisansüstü öğrenim gören daha fazla öğrencinin Lisansüstü Tez Araştırma Burs Programından yararlanmasını sağlamak ve bu alanda araştırma yapan kişilere ulaşabilmek amacıyla beşinci dönem burs programının son başvuru tarihi itibarıyla ders dönemini bitirmiş yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin başvuruları alınacaktır.

1.3. Türkiye Yeşilay Cemiyeti Tarafından Sağlanacak Burs Desteği

Lisansüstü Tez Araştırma Bursu Destek Programı kapsamında desteklenecek lisansüstü tezler için tahsis edilen kaynak tutarı; yüksek lisans tezleri için aylık 750 TL, doktora tezleri için aylık 1.000 TL'dir. Türkiye Yeşilay Cemiyeti, bu program için ayırdığı kaynakları kısmen veya tamamen kullandırmama hakkını saklı tutar.

Burs Türü	Aylık Destek Miktarı	Toplam Azami Destek (Ay)
Yüksek Lisans Tezleri	750 TL	12 Ay
Doktora Tezleri	1.000 TL	18 Ay

2. BAŞVURU İÇİN GEREKLİ ŞARTLAR VE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

Bu bölümde; beşinci dönem burs programı kapsamında burs başvurularının alınması, seçilmesi ve uygulanması ile ilgili kurallar, "Türkiye Yeşilay Cemiyeti Burs Yönetmeliği" ve "Yeşilay Burs Programı Rehberi" hükümlerine uygun olarak açıklanmaktadır. Başvuru sahipleri başvuruda buldukları andan itibaren bu yönetmelik hükümlerini ve bu rehberde yer alan bütün hususları kabul etmiş sayılırlar.

Türkiye Yeşilay Cemiyeti bu destek programını zorunlu hallerin ortaya çıkması halinde sürecin her hangi bir aşamasında iptal etme hakkını saklı tutar. Bu durumda başvuru sahipleri Türkiye Yeşilay Cemiyetinden her hangi bir hak talebinde bulunamaz.

Lisansüstü Tez Araştırma Bursu Destek Programına başvurusu yapılan tez önerileri Yeşilay tarafından her zaman eğitim amaçlı olarak ve sahibinin ayrıca muvafakati aranmaksızın kullanılabilir.

Türkiye Yeşilay Cemiyeti, bursiyerlerince hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinden uygun gördüğü tezleri, bir defaya mahsus ve telifsiz olmak üzere basım (1.000 adet) hakkına sahiptir.

Bursiyerlerden hazırlayacakları yüksek lisans ve doktora tezlerine yönelik bilimsel bir makale hazırlamaları beklenir; uygun bulunan makaleler ilgili mecralarda Yeşilay tarafından bursiyer adına yayınlanır. Bursiyerlerden hazırladıkları tezi hakemli dergilerde yayınlayacak olmaları durumunda 'çalışmalarını Yeşilay desteği ile gerçekleştirdikleri' belirtmeleri beklenir. Bursiyer burs almak suretiyle bunu kabul etmiş sayılır.

2.1. Uygunluk Kriterleri

Destek sağlanabilecek tezlere yönelik iki temel uygunluk kriteri söz konusudur:

- Başvuru Sahibinin Uygunluğu
- Tezlerin Uygunluğu

2.1.1. Başvuru Sahiplerinin Uygunluğu: Kimler Başvurabilir?

2017/5 Yeşilay Lisansüstü Tez Araştırma Bursu Destek Programına başvuruda bulunabilmek için aşağıda yer alan kriterlere sahip olunmalıdır:

- T.C. vatandaşı olmak.
- Lisansüstü öğrenim programlarının tez aşamasında olmak. (Ders dönemini tamamlamış olmak)
- SGK çalışanı olmamak.
- Başvuru dönemi itibariyle yüksek lisans öğrenimi için 30, doktora öğrenimi için 40 yaşından gün almamış olmak.
- Halk Sağlığı Enstitüsü, Madde Bağımlılığı, Toksikoloji ve İlaç Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fen Bilimleri Enstitüsü, Adli Tıp Enstitüsü, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Nörolojik Bilimler ve Psikiyatri Enstitüsü, Çocuk Sağlığı Enstitüsü ve üniversitelerin uygulama ve araştırma merkezlerinde yüksek lisans veya doktora programlarından birinde kayıtlı olmak.

2.1.2. Tezlerin Uygunluğu

2017/5 Yeşilay Lisansüstü Tez Araştırma Bursu Destek Programına için başvuruda bulunulacak tez çalışmaları aşağıda yer alan özellikleri taşımalıdır:

- Tez başlığının ve içeriğinin öğrenim görülen anabilim dalı ile uyumlu olması.
- Tez başlığının ve içeriğinin Yeşilay çalışma alanları ve aşağıda yer alana öncelikli konular ile uyumlu olması.
- Tez çalışması için başka bir kurum/kuruluştan destek alınmıyor olması.

→ Burs Destek Programı Kapsamında Desteklenecek Çalışma Alanları:

Lisansüstü burs desteği kapsamında yalnızca aşağıda yer alan çalışma alanlarında yapılacak tez araştırmaları değerlendirmeye alınacaktır.

- Tütün Bağımlılığı
- Uyuşturucu Madde Bağımlılığı
- Alkol Bağımlılığı
- Teknoloji Bağımlılığı
- Kumar ve diğer davranışsal bağımlılık türleri

2017/5 Dönemi Lisansüstü Tez Araştırma Bursu Destek Programı kapsamında, stratejik planı ve hedefleri doğrultusunda Yeşilay'ın ihtiyaç duyduğu, aşağıda yer alan tez çalışmalarına öncelik verilecektir:

- a. Bağımlılık konusunda toplumu bilinçlendirme kampanyalarının ve yöntemlerinin inceleneceği araştırmalar.
- b. Demografik özelliklerin (eğitim, gelir düzeyi, yaş, cinsiyet vb.) madde bağımlılığıyla olan ilişkisi üzerinde gerçekleştirilecek araştırmalar.
- c. Kadın/anne ve çocuklarda bağımlılık önleme ve bilgilendirme konusunun inceleneceği araştırmalar.
- d. Elektronik sigaranın zararları, etkileri ve buna yönelik mevzuatın incelenmesi üzerine araştırmalar.
- e. Rehabilitasyon modeli ve sosyal destek sistemlerinin incelenmesine yönelik gerçekleştirilen araştırmalar ve programlar.
- f. Özel gruplar (kolay incinebilir gruplar: anne/kadın, mülteciler, gençler ve çocuklar vb.) ve bağımlılık ilişkisi üzerine gerçekleştirilecek araştırmalar.
- g. Online cinsellik ve tanışma sitelerine yönelik sosyal medya araştırmaları (Bilgisayar oyunlarının pedagojik olarak incelenmesi, çocuğun üzerine etkisinin boyutları, subliminal mesajların etkisi)
- h. Medyanın bağımlılık algısına etkisi üzerine gerçekleştirilecek araştırmalar.
- i. Ergenlik dönemi ve bağımlılık ilişkisi üzerine araştırmalar.
- j. Bağımlılık üzerine eğitim veren kurumların ve enstitülerinin uluslararası boyutta incelenmesi üzerine araştırmalar.
- k. Yeşilay gençlik yapılanmalarına destek sağlayacak dünya modellerinin incelenmesi ve karşılaştırmalı analizi: Bağımlılık ile mücadelede gençlik hareketlerinin incelenmesi üzerine araştırmalar.
- l. Ailelerin demografik yapısı ve uyuşturucuya yatkınlık üzerine gerçekleştirilecek aile çalışmaları.

2.1.3. Önemli Koşullar

Lisansüstü Tez Araştırma Bursu almaya hak kazanabilmek ve bu haktan mahrum olamamak için, başvuru sahipleri aşağıda belirtilen koşulların tümünü karşılamalıdır:

- a) Başvuruda bulunacak adayın Yeşilay Lisansüstü Tez Araştırma Bursu Destek Programı rehberinde belirtilen kriterlere uygun olması.
- b) Tütün, alkol ve diğer bağımlılık yapıcı endüstriler ile çıkar ilişkisinin olmaması.
- c) Şarap Üretim Teknolojisi bölümü vb. bağımlılık yapıcı maddeleri konu alan bir lisansüstü programda öğrenim görmüyor olmak.
- d) Yeşilay'ın mücadele alanına giren herhangi bir bağımlılık türüne ilişkin söz konusu bağımlılığı ortaya çıkaracak şekilde faaliyette bulunmamış olması.
- e) Daha önce bağımlılık türleri ile ilgili bir suçtan kesinleşmiş yargı kararı bulunmaması.
- f) Lisansüstü Tez Araştırma Bursu çağrısına katılım koşulu olarak Türkiye Yeşilay Cemiyeti tarafından talep edilen bilgilerin temin edilmesi sırasında yanlış beyanda bulunmamış olması.

2.2. Başvuru Şekli ve Yapılacak İşlemler

2.2.1. Başvuru Formu ve Diğer Belgeler

Başvurular burs@yesilay.org.tr adresi üzerinden online olarak yapılacaktır. Başvuru sonrasında burs desteği almaya hak kazanan öğrenciler kesin kayıt için gerekli belgelerini Türkiye Yeşilay Cemiyeti Genel Merkez Ek Hizmet Binası Emekyemez Mahallesi Tersane Caddesi No:114 Karaköy – Beyoğlu / İstanbul adresine şahsen veya posta yolu ile göndereceklerdir.

Lisansüstü Tez Araştırma Bursu Destek Programı başvuruya ilişkin başvuru formu ve eklerin tamamına www.yesilay.org.tr adresinden ulaşılabilmektedir.

Başvuru Formu ve diğer belgeler Türkçe hazırlanmalıdır. Başvurularda ilgili formdaki tüm alanların doldurulması gereklidir. Ayrıca bu belgeler doldurulurken, standart formata bağlı kalınmalı ve mevcut hiçbir metin silinmemeli ya da değiştirilmemelidir. Aksi takdirde, yapılan başvuru ön inceleme aşamasında değerlendirme dışı kalacaktır. El yazısı ve daktilo ile yapılan başvurular kabul edilmeyecektir.

Başvurularınızın sadece sunmuş olduğunuz belgeler üzerinden değerlendirileceğini dikkate alarak, ön başvuru formunu ve diğer belgeleri lütfen dikkatli ve mümkün olduğunca anlaşılır bir dilde doldurunuz.

Sizden talep edilen belgeler dışında hiçbir ek belge değerlendirmeye tabi tutulmayacaktır.

Sunulan bilginin açık olmaması ve bu durumun adil bir değerlendirme yapılmasına engel teşkil etmesi durumunda, ek açıklama talep edilecektir.

2.2.2. Başvuru Sırasında Sunulması Gereken Belgeler:

- Burs başvuru formu
- Öğrenci belgesi (Güncel öğrenci belgesi)
- Transkript (Güncel not durum belgesi)
- Varsa dil belgesi (IELTS, TOEFL, YÖKDİL, YDS, KPDS, ÜDS vb.)
- Yüksek lisans ve/veya doktora tez önerisinin kabul edildiğini gösteren enstitü tarafından hazırlanmış belge (01.12.2016 ve sonrasında onaylanmış tez önerileri kabul edilecektir.)
- Adayın ayrıntılı özgeçmişi (varsa yayınları, bildiri sunarak katıldığı akademik etkinlikler)
- Adayın tez danışmanı, ders aldığı veya birlikte çalıştığı akademisyenlerin en az birinden alınmış referans mektubunun alınması önerilmektedir.

Burs değerlendirme süreci aşamalı olarak uygulanacağından istenen belgelerin asılları değerlendirmenin sonraki aşamalarında burs desteği kazanan adaylardan ayrıca istenecektir. Bu bağlamda yukarıdaki başvuru linkinde gerekli bilgiler listelenmiştir. Başvurunun geçerli sayılabilmesi için söz konusu belgelerin tamamının başvuruda yer alması gerekmektedir.

Destek almaya hak kazanan başvuru sahiplerinden sözleşme imzalama aşamasında bu belgelerin orijinallerini de sunmaları isteneceğinden ilgili belgelerin sözleşme imza sürecine kadar muhafaza edilmesi önerilmektedir.

3. Değerlendirme Süreci

Türkiye Yeşilay Cemiyeti tarafından “ Türkiye Yeşilay Cemiyeti Lisansüstü Tez Araştırma Bursu” verilecek adayların belirlenmesi için bağımsız değerlendiriciler görevlendirilecektir. Başvuru koşullarını sağlayan ve koşullara uygun biçimde başvurularını yapan adayların belgeleri değerlendirilmek üzere bağımsız değerlendiricilere iletilecektir. İdari ve teknik değerlendirmeden geçen başvurular Yeşilay Yönetim Kurulu’na sunulur.

Yönetim Kurulu, koşulları sağlayan ve kurum kültürüne uygunluğu esas alınan başvurular arasından bursu almaya hak kazanan adayları belirler ve adaylar internet sitesi üzerinden duyurulur. Lisansüstü Tez Araştırma Bursunu kazanamayan adayların isimleri açıklanmaz.

4. İzleme Süreci

- a) Bursiyer söz konusu tezini 3 aylık dönemler ile yazılı olarak ara rapor şeklinde sunacaktır.
- b) İkinci ara rapor dönemi olan 6'ncı aydaki ara raporu yazılı ve sözlü olarak (6) aylık süreçlerle Türkiye Yeşilay Cemiyeti Genel Merkez'inde burs komisyonuna sunacaktır.
- c) Yüksek lisans bursiyerleri ikinci ara rapor ve sonuç raporunda; doktora bursiyerleri ise ikinci ve dördüncü ara raporla birlikte sonuç raporunu yazılı ve sözlü olarak Türkiye Yeşilay Cemiyeti Genel Merkez'inde burs komisyonuna sunacaktır.
- d) Bursiyer sonuç raporu ile birlikte intihal raporunu sunmalıdır.
- e) Bursiyer hazırlamış olduğu tezi dijital ve matbu olarak Yeşilay'a teslim etmelidir.

5. Bursun İptali

- Bursiyerin, burs başvurusunda bulunduğu ve sözleşmede taahhüt ettiği alanda tez yazmaması,
- Lisansüstü öğrenim gördüğü kurum ile ilişkisinin kesilmesi ve öğrenciliğinin bitmesi,
- Bursiyerin herhangi bir kurumda sigortalı olarak çalıştığı tespit edildiği takdirde burs kesilir ve bursun kesildiği tarihe kadar yapılan ödemeler için bursiyere rücu edilir.
- Burs süresince rutin olarak sunulan ara raporun danışman tarafından üç (3) defa geri gönderilmesi ve düzenleme istenmesi halinde söz konusu burs ara rapor tamamlanana kadar durdurulur. Ara rapor tamamlandıktan sonra burs devam ettirilir.

6. Son Başvuru Tarihi

Burs programı için son başvuru tarihi 30.06.2017 saat 17:30 olarak belirlenmiştir. Bu tarihten sonra yapılan başvurular işleme alınmayacaktır.